

Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 021-2087/2011
18. март 2011. године
Београд

**САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2010. ГОДИНУ**

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је у току 2010. године одржао 17 седница, на којима је разматрао и усвајао иницијативе за унапређење борбе против корупције. Састав Савета је непромењен од маја 2009. године. Савет има осам чланова:

- Верица Бараћ, председник,
- Мирослав Милићевић, потпредседник,
- Јелисавета Василић,
- Милић Миловановић,
- Данило Шуковић,
- Стјепан Гредел,
- Душан Слијепчевић и
- Александар Турчић.

Савет је Влади 25 марта 2009. године доставио предлог за именовање нових чланова, како би се њихов број ускладио са Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06), међутим Влада се још увек није изјаснила у вези са овим предлогом.

1. АКТИВНОСТИ САВЕТА

Током 2010. године Савет је предузео следеће активности:

1. Допуна Извештаја о приватизацији предузећа „Трудбеник градња“ (20. јануар).

Савет је крајем 2009. године доставио Влади Извештај „Трудбеник градњи“ у ком је указао на драстично кршење закона и уговора у приватизацији овог предузећа. У допуни овог Извештаја Савет је известио Владу да је Агенција за приватизацију у поступку контроле извршења уговорних обавеза у међувремену потврдила налазе Савета, али да није раскинула уговор о купопродаји „Трудбеник градње“, под изговором да се на овај уговор примењују одредбе Закона о облигационим односима, а не Закона о приватизацији, и да поступак за раскид може покренути једино предузеће „КМГ Трудбеник-у реструктурирању“, које је закључило уговор о купопродаји „Трудбеник градње“. Савет у допуни извештаја истиче да одступања од примене Закона о приватизацији до којих је дошло у продаји „Трудбеник градње“ никако не могу бити аргумент да Агенција одбије да примени Закон о приватизацији након што је утврдила кршење уговора, већ напротив, морају бити разлог да Министарство економије и регионалног развоја изврши надзор над законитошћу рада Агенције.

Агенција није раскинула уговор о купопродаји, а Влада је 8. јула донела Прогам мера за решавање статуса бивших и садашњих запослених у КМГ „Трудбеник“ а.д. Београд, на основу ког је отпуштеним радницима

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

„Трудбеник градње“ на име социјалног програма из јавних фондова исплаћено више од 1,2 милиона евра.

2. Анализа Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају права на конверзију уз накнаду (24. фебруар).

Савет је анализу Уредбе доставио Влади Србије, Министарству за животну средину и просторно планирање и Министарству финансија. Закључак анализе је да је Уредба неуставна, несаслагасна са Законом о планирању и изградњи и економски штетна. Савет је препоручио Влади да у што краћем року стави Уредбу ван снаге, јер њена примена представља нарушавање општег интереса и омогућава прераспodelу огромног државног богатства на рачун привилегованих појединаца. Савет је предложио доношење нове Уредбе у складу са Уставом и Законом, тако што ће се накнада за конверзију права коришћења у право својине на грађевинском земљишту утврдити на начин да се тржишна вредност земљишта умањи за стварне трошкове прибављања права коришћења, као и за евентуалне трошкове за уређење тог земљишта, за изградњу инфраструктуре и друге издатке који су резултирали повећањем вредности земљишта.

Влада је 2. јула донела нову Уредбу, којом је предвиђено да ће конверзија моћи да се плати и у 240 годишњих рата.

3. Коментар Предлога закона о изменама и допунама Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације и Предлога Закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за приватизацију (26. фебруар).

У коментару достављеном Влади Савет истиче да ће оснивање Акционарског фонда довести до тога да се имовином предузећа која нису приватизована и даље тргује на нетранспарентан начин, и предлаже повлачење оба Предлога закона.

Оба законска предлога су усвојена у Народној скупштини.

4. Информација Народној скупштини и Председнику Републике у вези повреде јавног интереса у поступању органа Републике Србије и Града Београда приликом приватизације Луке "Београд", измена Генералног урбанистичког плана Београда и доношења Закона о планирању и изградњи и Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају права на конверзију уз накнаду (март/април).

Савет за борбу против корупције је од Одбора за одбрану и безбедност Народне скупштине добио позив да 22. марта учествује у раду седнице Одбора на којој је требало да се расправља о спорним питањима везаним за преузимање акција Луке "Београд". Пошто су чланови Одбора из

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

посланичке групе ЗЕС напуштањем седнице спречили да се она одржи, Савет је 23. марта доставио Одбору допис са пратећом документацијом која указује на повреде јавног интереса у поступању органа Републике Србије и Града Београда приликом приватизације Луке "Београд", измена Генералног урбанистичког плана Београда и доношења Закона о планирању и изградњи и Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају права на конверзију уз накнаду. Савет је Одбору нарочито указао на безбедносни аспект проблема, имајући у виду да је преузимање акција Луке обављено путем фантомских фирми регистрованих у иностранству са намером да учествују у процесу приватизације. Како нова седнице одбора по овим питањима није заказана, Савет се 29. марта обратио свим посланичким групама Народне скупштине дописом у ком су предочени проблеми о којима је требало да се расправља на седници Одбора за одбрану и безбедност 22. марта, закључујући да би расправа у Народној скупштини о овим питањима била важна подршка напорима државних органа да раде по закону, независно од интереса финансијских и политичких центара моћи.

Савет је детаљну информацију о овим питањима 6. априла доставио и Председнику Републике, посебно указујући на проблеме у приватизацији и конверзији земљишта међународних лука, према којима наша држава има обавезе преузете међународним споразумима.

5. Кривична пријава против 17 лица за злоупотребе у преузимању акција Луке „Београд“ (14. мај).

Савет је током године наставио интензивно да прати случај Луке „Београд“, као драстичан пример системске корупције и поништавања јавног интереса зарад остваривања интереса моћних појединаца. Кривична пријава коју смо поднели Вишем јавном тужилаштву у Београду, део је настојања Савета да помогне институцијама надлежним за кажњавање корупције и подржи њихове напоре да раде по закону, без страха од моћних појединаца и група. Кривична пријава је поднета против бившег министра привреде Предрага Бубала, предузетника Милана Бека, председника Комисије за хартије од вредности Милка Штимца и чланова Комисије Дејана Малинића, Ђорђа Јовановића и Душана Бајца, директора и извршног директора Агенције за приватизацију Миодрага Ђорђевића и Горана Мрђе, директора Акцијског фонда Александра Грачанца, председника, заменика председника и чланова УО Луке „Београд“ Владете Чолића, Владете Благојевића, Мирка Васиљевића и Душана Косовца и председника и чланова Надзорног одбора Луке Ђорђа Миховиловића, Зорице Костић-Јовановски и Мирославе Дробац.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

Више јавно тужилаштво још увек није обавестило Савет о предузетим мерама у вези са кривичном пријавом.

Налази даљих истраживања и праћења овог случаја део су других иницијатива Савета у 2010. години.

Лука „Београд“ је у поступку пред бившим Другим општинским судом у Београду покушала да издејствује одлуку да Савет са свог званичног сајта скине Извештај о концентрацији власништва у Луци „Београд“, као и да уклони документ о власничкој структури овог предузећа, из ког се види да су власници Луке Милан Беко, Ивана Мишковић Карић, Марко Мишковић и Ивана Веселиновић. Други општински суд се Решењем од 10. јуна 2008. године огласио ненадлежним по овим захтевима. На овакво решење Лука је уложила жалбу, а Апелациони суд је ту жалбу прихватио и Решењем од 12. маја ове године укинуо одлуку бившег Другог општинског суда и вратио га на поновно поступање.

6. Иницијатива Уставном суду за оцену уставности и законитости члана 4. став 1. Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнаду (24. јун).

Анализа одредби наведеног члана Уредбе и члана 108. Закона о планирању и изградњи, показује да је Уредба о конверзији у супротности са законском одредбом, што је чини неуставном и незаконитом. Влада је Уредбом предвидела да трошкови прибављања права коришћења грађевинског земљишта обухватају укупну ревалоризовану цену капитала, односно имовине исплаћене у поступку приватизације, стечаја и извршења. Оваквим регулисањем трошкова, Влада је изашла из оквира датих у Закону, јер он предвиђа да се тржишна цена умањењује само за трошкове прибављања „тог“ земљишта, а не за цену укупног капитала. Влада Србије је оваквом Уредбом изашла из оквира своје уставне надлежности утврђене у члану 123. Устава, који каже да „Влада доноси уредбе и друге опште акте ради извршавања закона“. Влада је уредбом, као подзаконским општим актом, регулисала законску материју, односно утврдила решење које је супротно решењу садржаном у члану 108. Закона о планирању и изградњи, чиме је прекршен уставни принцип да сви подзаконски акти Републике Србије морају бити сагласни са законом. Овом Уредбом заокружује се процес током којег је у симулованим правним пословима омогућено да уместо држави, сав приход од државног земљишта, припадне шпекулантима.

Уставни суд још увек није донео одлуку о иницијативи Савета.

7. Допис Влади Србије у вези са предузећем ИКЛ (24. јун).

Савет је указао да су мањински акционари овог предузећа годинама указивали државним органима на незаконито поступање чланова управе

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

предузећа, за које се у међувремену испоставило да су радили за рачун криминалног клана Дарка Шарића.

У међувремену смо из средстава јавног информисања сазнали да је ухапшен бивши директор ИКЛ Ђоко Вергаш и против њега се води кривични поступак због злоупотреба у предузећу

8. Допис председнику Управног одбора РТС-а о улози коју би јавни сервис требало да има у борби против корупције (29. јун).

Савет је позвао РТС да свој простор отвори за програмске садржаје у којима би, осим пуког преношења вести о корупционашким аферама, били заступљени истраживање и анализа, јер би такав приступ јавног сервиса проблему корупције и откривању прикривених интереса појединаца представљао један од најзанчајнијих корака у борби против корупције и неопходан допринос изградњи институција.

9. Допис Влади у вези приватизације Шећеране „Јединство“ (8. јул).

Мали акционари овог предузећа доставили су Савету представку са пратећом документацијом која указује да Агенција за приватизацију није контролисала извршење Уговора о купопродаји друштвеног капитала Шећеране, због чега су мали акционари 2007. године покренули спор пред Трговинским судом у Београду против Републике Србије, Агенције за приватизацију, компаније „МК Комерц“ и предузећа „Суноко“ из Новог Сада, које је преузело обавезе „МК Комерца“ у приватизацији шећеране. Савет је предложио Влади да иницира надзор Министарства економије и регионалног развоја над радом Агенције за приватизацију, како би се извршио Уговор о купопродаји друштвеног капитала у Шећерани “Јединство” и избегли судски спорови који могу резултирати неповољним исходом по државу.

10. Мишљење о Закону о електронским комуникацијама (12. јул).

Савет је указао Влади на чињеницу да је овај Закон донет без јавне расправе, уз игнорисање аргумената стручне јавности, Повереника за информације од јавног значаја и Заштитника грађана. Неопходност јавне расправе нарочито је била изражена зато што је усвајање Закона изазвало контроверзе због одредаба које задиру у основна људска права, којима се крши Устав Републике Србије и не поштују прихваћени међународни стандарди.

11. Мишљење о Закону о подстицању грађевинске индустрије у условима економске кризе (16. јул).

Савет је предложио Влади да се примена Закона одложи, јер текст Закона садржи велика дискрециона овлашћења, нетранспарентне

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

поступке и процедуре. Примена Закона ће поспешити корупцију, чиме ће се поништити очекивани позитивни ефекти.

12. Извештај о приватизацији ИП „Просвета“ (27. јул).

Мали акционари и синдикати ИП „Просвета“ доставили су Савету представку са пратећом документацијом која указује на кршење закона и уговора у приватизацији овог предузећа од стране купца и Агенције за приватизацију. Утврдивши да купац не само што није извршио обавезе за које су му остављени накнадни рокови, већ је поврх тога у међувремену продао имовину “Просвете” задржавши део новца за себе, Агенција ипак одлучује да поступи супротно члану 41а Закона о приватизацији, односно да несавесном купцу одобри трећи накнадни рок. Савет је предложио Влади да изда обавезно упутство министру економије и регионалног развоја да омогући примену Закона и Уговора у приватизацији “Просвете”.

Поред Владе, Извештај је достављен и Одбору за приватизацију народне скупштине, као и председнику Републике, имајући у виду да документација која је достављена Савету упућује на то да је министар економије и регионалног развоја 21. априла ове године приликом посете књижари “Геца Кон” претио запосленима у штрајку да одустану од својих захтева позивајући се на договор са председником Тадићем.

Поред чињеница везаних за приватизацију овог предузећа, на основу документације коју нам је доставио Фонд за развој РС, а која ће бити предмет посебног извештаја који планирамо за 2011. годину, Савет је 18. августа на својој интернет презентацији објавио податке из којих произилази да Фонд за развој није контролисао наменско трошење средстава одобрених купцу “Просвете”.

Агенција је 15. септембра раскинула уговор о приватизацији због неизвршавања. Савет је наставио да прати поступање Агенције у ИП „Просвета“, о чему ће доставити Влади наставак Извештаја.

13. Мишљење о Нацрту закона о безбедности пловидбе и лукама на унутрашњим водама (22. јула).

Савет је мишљење о Нацрту закона доставио Министарству за инфраструктуру, које је 27. јула одговорило да прихвата највећи део примедба. Након што су примедбе прихваћене, Савет је 29. јула доставио Министарству позитивно мишљење на Нацрт закона, са препоруком да што пре буде усвојен, имајући у виду значај области коју регулише.

14. Допис Влади у вези злоупотребе полиције у „Југоремедији“ (9. август).

Савет је од малих акционара „Југоремедије“ добио представку у вези са полицијском истрагом која се већ два месеца спроводи у овој фабрици,

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

из које се јасно види да је реч о злоупотреби полиције ради притиска на управу предузећа да донесе одлуке штетне по „Југоремедију“ и њене власнике. Истрага је започела уочи одржавања Скупштина акционара предузећа, уз велики публицитет у таблоидима и локалној зрењанинској штампи, што указује на намеру да се гласинама и застрашивањем поделе акционари и спречи доношење предложених скупштинских одлука о методи продаје и минималној цени акција.

Савет је препоручио Влади да размотри поступање Министарства економије и Министарства унутрашњих послова у „Југоремедији“, не само у смислу могуће злоупотребе полиције, већ и ради заштите државне имовине, имајући у виду да је Република Србија власник 42% акција овог предузећа.

15. Допис Министарству за инфраструктуру поводом измене Уредбе о условима пловидбе страних бродова домаћим пловним путевима (30. август).

Савет је указао Министарству да је измена Уредбе у супротности са планским документима Републике Србије, као и са већ урађеним Нацртом Закона о безбедности пловидбе и лукама на унутрашњим водама.

16. Допис Влади у вези приватизације “Технохемије” (15. септембар).

Агенција за приватизацију је раскинула купопродајни уговор са купцем „Технохемије“ и поред тога што је испунио све уговорне обавезе. До пријема обавештења о раскиду уговора, купац је измирио пет ипо од укупно шест рата купопродајне цене, и инвестирао 60 милиона динара, што је двоструко више него што је уговором било предвиђено. Све ово првобитно је потврдила и Агенција за приватизацију, али је касније, уговор ипак раскинула. Савет је указао Влади да би посебно требало имати у виду да се већи део некретнина “Технохемије” налази на атрактивној локацији обухваћеној променама ГУП-а Београда, којима је промењена намена око 70 хектара земљишта у Луци “Београд”, чиме је власницима Луке омогућено да на том простору граде стамбено – пословне објекте. Да би остварили своје планове о изградњи “града на води”, власници Луке настоје да дођу у посед земљишта “Технохемије” и других предузећа која се налазе на поменутој локацији, међу којима је и Дуга са својих 11 хектара земљишта, чија је судбина такође неизвесна. Савет је препоручио влади да у најкраћем року испита све наводе у вези раскида уговора о продаји, јер свако одлагање увећава штету за инвеститора, коју ће држава морати да плати уколико се утврди да су наводи инвеститора тачни.

Савет је Агенцији за приватизацију 30. септембра доставио допис са доказима који упућују на закључак да привремене заступник капитала

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

који је именован након раскида уговора својим поступањем угрожава имовину предузећа.

Привремени заступник каптиала у “Технохемији” је у међувремену разрешен.

17. Допис Влади у вези рада Републичког Хидрометеоролошког Завода (16. септембар).

На основу документације коју нам је доставио помоћник директора за противградну одбрану, Савет је Влади доставио извештај који упућује на ненаменско трошење средстава у РХМЗ, односно на непостојање механизма за контролу њиховог трошења и предложио да, будући да се ради о државној институцији, предузме мере да се успоставе процедуре за контролу трошења средстава.

18. Дописи Влади (20. октобар и 29. новембар) и Председнику Републике (3. децембар) у вези најављене продаје “Телекома”.

Савет је у допису од 20. октобра нагласио да Влада мора да поштује процедуру и обезбеди транспарентност у продаји „Телекома“ и указао на чињеницу да Влада месецима игнорише препоруке стручне јавности како да се либерализује тржиште телекомуникационих услуга без продаје доминантног оператера. Савет је такође истакао да би озбиљна последица продаје „Телекома“ у овом тренутку била и ниска цена, због неповољног утицаја кризе на ниво тражње.

У другом допису Влади Савет упозорава на могуће незаконитости у продаји „Телекома“, истичући да из досадашњег поступка није јасно шта је предмет продаје Телекома Србија, односно да ли Влада продајом 51% акција предузећа, продаје и телекомуникациону инфраструктуру. Уколико инфраструктура јесте предмет продаје, то би било противно важећим законима, који предвиђају да су добра од општег интереса ван промета.

У допису Председнику Републике Савет је указао на нетранспарентност поступка продаје „Телекома“ и изразио забринутост због чињенице да после бројних апела и аргумената стручњака због нерегуларности поступка продаје из Владе Србије нема ниједног одговора. Такво неуважавање стручне јавности и искључивање грађана из одлучивања о важним државним пословима, непримерени су демократским друштвима, а остављање било каквих нејасноћа изазива сумњу да се продајом Телекома наноси штета држави и грађанима, а ради остварења појединачних, или партијских интереса.

19. Извештај о „Срболеку“ (25. октобар).

Преузимање акција “Срболека” и начин вођења предузећа који је произашао из незаконитог преузимања, представљају карактеристичан

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

пример кршења права малих акционара и њихове немогућности да заштите своју имовину од самовоље највећег акционара. Упркос томе што је Комисија за хартије од вредности 2007. године донела решење којим се предузећима Јовице Стефановића налаже да продају незаконито стечене акције тако да њихово власништво у “Срболеку” не прелази 25%, Стефановић је наставио да контролише пословање “Срболека” и доноси одлуке на штету предузећа и осталих акционара. Иако су искористили све законске могућности да заштите своја власничка права, мали акционари, међу којима су поред запослених и пензионера “Срболека” и инвеститори из Словеније и Србије, нису успели да спрече злоупотребе које предузеће неминовно воде у стечај. Бројни други примери које је Савет претходних година анализирао у извештајима и иницијативама достављеним Влади, јасно говоре да се ради о веома озбиљном и раширеном проблему. Овај слушај указује да је у Србији немогуће заштитити власничка права, јер институције надлежне за њихову заштиту не раде по закону, или раде споро. Нужно је да Влада институцијама омогући услове да обављају послове из своје надлежности независно од притисака, као и да анализира недостатке у прописима због којих регулаторна тела не могу да спрече самовољу највећих акционара у акционарским друштвима.

Јовица Стефановић и директор „Срболека“ Младен Лучић, ухапшени су 8. новембра због сумње да су починили злоупотребе на које мали акционари и синдикат предузећа указују од 2007. године.

20. Извештај о поступку издавања дозвола предузећу Нуба инвест д.о.о. Београд за изградњу оптичког кабла дуж магистралних и регионалних путева (25. новембар).

Савет је указао на низ пропуста који су учињени у поступку издавања дозвола за постављање оптичког кабла дуж магистралних и регионалних путева предузећу Нуба инвест д.о.о. Београд. Кључне примедбе Савета односе се на нетранспарентност и незаконитост поступка, конфликт интереса и велике губитке буџета Републике. Издавање дозвола за изградњу оптичког кабла предузећу Нуба инвест, обављено је без поступка јавног надметања, а необично је да је тај посао, поред бројних оператера са искуством, добило непознато, новоосновано предузеће, које се до момента уласка у овај посао није бавило телекомуникацијама, које није имало лиценцу Ратела, нити је сада има. Према подацима Агенције за привредне регистре, словеначка Нуба је предузеће у Србији регистровала само неколико месеци пре добијања прве локацијске дозволе за посао са оптичким кабловима. Савет је препоручио Влади да преиспита издавање дозволе предузећу Нуба инвест, како би се цео поступак вратио у законите токове, као и да изврши контролу рада

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

Министарства животне средине и просторног планирања и ЈП Путеви Србије.

Влада је 13. јануара доставила Савету писмо које је припремило Министарство животне средине и просторног планирања. Министарство је за поједине наводе Савета рекло да су нетачни, међутим није дало аргументе за овакве тврдње, а у прилогу је достављена информација да је Републичко јавно тужилаштво утврдило да је Министарство у овом случају поступало у складу са Законом о планирању и изградњи. Савет се обратио Републичком тужилаштву са захтевом да нас известе о предузетим мерама. Уместо информације о предузетим истражним радњама, тужилаштво је 3. фебруара 2011. године Савету доставило фотокопију свог дописа Министарству животне средине и просторног планирања, са само једном реченицом: “Обавештавамо Вас да увидом у документацију који сте нам доставили, произилази да је Министарство животне средине и просторног планирања, у поступку издавања дозвола предузећу Нуба инвест д.о.о. за изградњу оптичког кабла дуж магистралних и регионалних путева, поступало у складу са Законом о планирању и изградњи

21. Анализа примене антимонополских прописа од 2006. до 2010. године и проблема у раду Комисије за заштиту конкуренције (15. децембар).

Анализа Савета указује на озбиљне пропусте у сузбијању монопола који су довели до великих поремећаја на тржишту, о чему посебно сведоче несташнице виталних производа. Савет је нарочито истакао да је политика коју је Влада спроводила у овој области довела до тога да рад Комисије за заштиту конкуренције и решења која је она доносила нису допринела сузбијању монопола, јер Комисији нису дата одговарајућа овлашћења у складу са добром праксом Европске Уније. Због тога је потребно да Влада у целости реализује мере за сузбијање монопола сагласно препорукама Европске комисије, чиме ће отклонити све препреке у раду антимонополске институције, заштити грађане од последица монопола и истовремено побољшати услове за пријем у Европску Унију.

22. Допис Председнику Републике о проблемима корупције са којиме се суочавају страни инвеститори у Србији (30. децембар).

У складу са договором са конференције одржане 9. децембра поводом Међународног дана борбе против корупције, на којој је Председник изјавио да се њему страни инвеститори никада нису обраћали са приговорима да корупција за њих представља препреку за улагање у Србију, Савет је Председнику доставио информацију о случајевима који указују да је корупција кључни проблем због ког страни инвеститори не улежу средства у нашу земљу, као што су приватизација шећерана,

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

туристичке агенције „Путник“, „Књаз Милоша“, „Ц-маркета“, НИП Новости“, „Шинвоза“, као и случајеве предузећа онемогућених да инвестирају због интереса власника Луке „Београд“ („Технохемија“ и „Бриф“).

Ради ваљаног извештавања јавности о стању корупције у Србији, Савет је у 2010. години организовао једну конференцију за штампу, 12. марта, на којој су новинарима представљене актуелне иницијативе Савета:

- Анализа Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају права на конверзију уз накнаду, коју је Савет доставио Влади 24. фебруара, са препоруком да се Уредба стави ван снаге.
- Анализа Предлога закона о изменама и допунама Закона о праву на бесплатне акције и Предлога закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за приватизацију, коју је Савет доставио Влади Републике Србије 26. фебруара, са препоруком да се ови Предлози повуку из процедуре.

Поред ове конференције, Савет је током године објавио више саопштења за јавности у вези појединих извештаја и иницијатива које је током године доставио Влади. Крајем године, Савет је започео са изменама своје интернет презентације, како би информације о свом раду и о проблемима корупције у Србији учинио доступнијим грађанима и средствима јавног информисања. Рад на унапређењу интернет презентације Савета биће завршен почетком 2011. године.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА БУЏЕТА САВЕТА

На основу Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 14/06), чланови Савета примају накнаде за свој рад, које се исплаћују са конта 4235 – стручне услуге. Висина накнада за рад члановима Савета последњи пут је повећавана 1. јула 2006. године.

За рад на извештајима и иницијативама Савет повремено ангажује и експерте из различитих области, чији хонорари се такође исплаћују са конта 4235 – стручне услуге.

Техничку и административну подршку раду Савета обезбеђује Генерални секретаријат Владе Републике Србије. Како би на адекватан начин пратио феномене корупције и домаћа и међународна искуства и проблеме у борби против корупције, Савет има канцеларију у згради Владе Републике Србије, са две телефонске линије. У оквиру канцеларије Савет ангажује сараднике на основу уговора о делу, на пословима праћења и обраде феномена системске корупције, комуникације са јавношћу и подносиоцима представки, обраде и архивирања предмета, праћења и анализе медијског извештавања о корупцији и борби против

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

корупције у Србији, праћења и превода међународних иницијатива и искустава у борби против корупције, одржавања интернет презентације, истраживања и техничке припреме за потребе рада на извештајима и иницијативама Савета, организације конференција и припрема седница и састанака Савета и др. Сарадници Савета се исплаћују са конта 423599 – остале стручне услуге.

Влада је за рад Савета у 2010. години првобитно била предвидела буџет у износу од 14.091.000,00 динара. Како би се рад Савета проширио на конкретне проблеме корупције који до сада нису били предмет наших анализа, односно да би смо повећали број чланова и били у могућности да ангажујемо већи број стручних сарадника за поједине области, за 2010. годину смо предложили Влади повећање буџета Савета за 10.000.000,00 милиона динара. Влада је овај предлог прихватила, тако да су Законом о буџету за 2010. годину („Службени гласник РС“, бр. 107/09), за рад Савета предвиђена средства у висини од 24.091.000,00 динара, што је резултирало већим бројем извештаја и иницијатива Савета него у претходним годинама.

Од укупно расположивих средстава, Савет је у 2010. години потрошио 18.940.024,58 динара. Планирани износ није потрошен из следећих разлога:

- Влада није прихватила предлог Савета за пријем нових чланова, тако да је и у 2010. години Савет имао осам чланова, уместо 13, како је предвиђено Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06), због чега део средстава опредељен за накнаде за рад члановима Савета није потрошен.
- Због константног проблема са доступношћу информација потребних за рад на извештајима, у 2010. години нисмо били у могућности да урадимо све извештаје предвиђене Планом рада Савета. Како би смо прибавили релевантна документа и информације, Савет је у протеклој години често морао да се обраћа Поверенику за доступност информација од јавног значаја. Највећи проблем са доступношћу информација имали смо са Комисијом за хартије од вредности, која је након што је Савет поднео кривичну пријаву против 17 лица за злоупотребе у преузимању Луке „Београд“, престала да доставља тражену документацију. Због оваквих проблема Савет није могао да реализује извештаје о „Новостима“ и „Књаз Милошу“, односно нисмо могли да у потпуности извршимо План рада за 2010. годину, због чега нисмо потрошили целокупна средства опредељена за рад Савета Законом о буџету за 2010. годину.

3. ПРОБЛЕМИ У РАДУ САВЕТА

Највећи проблем у раду Савета за борбу против корупције у 2010. години, а према наводима Повереника за информације од јавног значаја ради се о проблему са којим се суочавају и друге институције у Србији, јесте немогућност да од државних органа прибавимо информације потребне за рад на извештајима. У том смислу нарочито истичемо одбијање Комисије за хартије од вредности да Савету достави

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

документацију у вези преузимања акција „Књаз Милоша“ и „Новости“, због чега нисмо били у могућности да завршимо извештај о овим предметима. Након што је Савет поднео кривичну пријаву против 17 лица за злоупотребе у преузимању Луке „Београд“, међу којима је и председник Комисије за хартије од вредности Милко Штимац, Комисија је престала Савету да доставља тражену документацију, или ју је достављала делимично, са великим одлагањем, на интервенцију Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Највећи део документације у вези преузимања „Новости“ и „Књаз Милоша“ још увек није достављен Савету, упркос поновљеним налозима Повереника.

Друга велика препрека у раду Савета током протекле године биле су бројне кривичне пријаве и тужбе које против Савета и председнице Савета подносе лица која се наводе у нашим извештајима. Тако је од фебруара до маја 2010. године, председница Савета пред истражним судијом Првог основног суда у Београду четири пута саслушавана у својству осумњичене због кривичног дела клевете, по пријави Милана Бека поднетој 2009. године. У истом предмету, 17. јуна 2010. године у присуству браниоца Верице Бараћ испитан је Милан Беко, као оштећени. Истрага је окончана, а предмет је добио кривични број К-14752/10.

Након након кривичне пријаве коју је Савет поднео за злоупотребе у преузимању акција Луке „Београд“, против Савета је поднето шест кривичних тужби:

- Члан Комисије за хартије од вредности Душан Бајец поднео је 6. септембра 2010. године Првом основном суду у Београду кривичну тужбу против председнице Савета због кривичног дела клевете, а у вези са наводима о поступању Комисије за хартије од вредности приликом преузимања акција Луке „Београд“ које је Савет изнео у Извештају о концентрацији власништва у предузећу Лука „Београд“.
- Компанија „МК ГРУП“ д.о.о. Миодрага Костића, поднела је 25. новембра 2010. године Првом основном суду у Београду кривичну тужбу против председнице Савета, због „нарушавања пословног угледа и кредитне способности“, у вези са њеним наступом у емисији „Распакивање“ на Првом програму РТС 21. октобра 2010. године, у којој је говорила о улози компаније „МК Комерц“ у кршењу закона прилоком извоза шећера у земље ЕУ у периоду 2001-2003. године.

Савет је Влади и тужилаштву од 2003. до 2005. године доставио три Извештаја о извозу шећера у земље Европске уније. У првом Извештају Савет је констатовао да је Европска канцеларија за сузбијање превара ОЛАФ по свом избору извршила контролу увезеног шећера у СР Југославију код компаније „МК Комерц“, проверу порекла шећера извезеног из СРЈ у земље ЕУ од стране истог предузећа и 33 „Панонинвест“ са седиштем на истој адреси, проверу увозних и извозних декларација за шећер на царинарницама Нови Сад, као и проверу правила о пореклу шећера произведеног у фабрици „Црвенка“. ОЛАФ је тада утврдио да је уз сваку декларацију био приложен атест произвођача да се ради о домаћем шећеру, али да није извршена ни једна провера аутентичности атеста, нити контрола

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

- код произвођача која би могла потврдити порекло извезеног производа. Приликом контроле у магацину “МК Комерц” констатовано је да један део тог магацина служи за складиштење робе под царином, да “МК Комерц” води регистар улаза и излаза тог дела магацина, а исти управник магацина води рачуноводство и за “МК Комерц”. Приликом контроле “МК Комерц” је одбио да ОЛАФ-у стави на увид листе купаца, тако да делегација није имала могућност да настави са контролом, због чега је ЕУ Србији увела санкције на извоз шећера. Европска комисија је јуна 2004. године затражила од Владе Србије да у року од две недеље провери сертификате за 190.000 тона шећера извезеног у ЕУ, да ОЛАФ-у обезбеди приступ документацији о производњи и складиштењу шећера у Србији и информацију о покренутим кривичним поступцима. Влада је одговорила Европској комисији да је брзом провером обрађено 1% документације и најавила опсежну истрагу у коју ће бити укључени не само тржишни и царински службеници, већ и УБПОК, и позвао ОЛАФ и полицијске службе ЕУ да помогну у истрази. Европска Унија је 22. јула 2004. године поново успоставила преференцијални режим за увоз шећера из Србије, уз услов да Србија у наредна три месеца заврши истрагу и казни одговорне за увођење суспензије. Упркос чињеници да је УБПОК у свом извештају констатовао бројне незаконитости, није покренут ни један кривични поступак за злоупотребе преференцијалног извоза. Република Србија је обештетила европска компаније које су претрпеле штету због ових злоупотреба, међутим надлежни државни органи никада нису покренули регресне захтеве према приватним компанијама из Србије које су учествовале у шверцу шећера. Како подаци и анализе које је Савет 2003. године доставио Влади и тужилаштву никада нису били предмет истраге, а како су МУП и Управа царине 2005. године утврдили да није било злоупотреба у извозу шећера, Миодраг Костић сада користи могућност да налазе Савета представља као клевете. Председница Савета је поводом ове тужбе 14. марта 2011. године саслушана у Првом основном суду.
- Милан Беко је 14. јануара 2011. године поднео Првом основном суду у Београду тужбу за накнаду нематеријалне штете против председнице Савета, наводећи да је „без икаквог основа и доказа изнела читав низ неистинитих и озбиљних оптужби на рачун тужиоца и његовог пословног деловања, инкриминишући га као монополисту који путем корупције закључује недозвољене уговоре и остварује профит“, па је „због свакодневне штете“ коју зато трпи, затражио накнаду од 2 милиона динара. Милан Беко у тужби наводи да су у Саветовој Анализи антимонополских прописа од 2006. до 2010. године, која је 17. децембра 2010. године објављена на званичној веб презентацији Савета, изнете неистините тврдње међу којима су оне где се каже да је Комисија за заштиту конкуренције у случају „Ц маркета“ утврдила да „иза фантомских фирми из Луксембурга и са Кипра стоје Милан Беко и Мирослав Мишковић“. Председница Савета је 11. фебруара доставила свој одговор на тужбу.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

- Милан Беко је 1. фебруара 2011. године поднео Првом основном суду у Београду још једну тужбу, којом захтева јавно повлачење изјава које је председница Савета дала у емисији „Кажипрст“ на програму РТВ Б92, накнаду нематеријалне штете – душевних болова због повреде части и угледа, у висини од 2 милиона динара, као и да се пресуда објави у дневном листу „Блиц“ о трошку председнице Савета. Суду је 11. марта достављен одговор на тужбу.
- Милан Беко је 10. марта 2011. године поднео Првом основном суду у Београду тужбу против Савета за борбу против корупције са захтевом да се са интернет презентације Савета за борбу против корупције уклони документ у коме је садржан текст кривичне пријаве против Милана Бека и још 16 лица, као и саопштење за јавност Савета поводом ове пријаве. У току је рад на одговору на тужбу.

Без истраживања конкретних феномена системске корупције и стварања јавности о уоченим проблемима, немогуће је сагледати размере и кључне одлике проблема корупције, па самим тим ни осмислити и водити делотворну антикорупцијску борбу. Учестале кривичне тужбе и пријаве за клевету које се подносе због чињеница до којих је Савет дошао у својим истраживањима и изнео их у јавност, представљају покушај да се спречи истраживање корупције и стварање јавности, а Влада ове покушаје охрабрује својим одбијањем да заузме став према притисцима на рад Савета. Крајем 2007. године, када је компанија „Делта“ поднела кривичну пријаву против Савета због чињеница објављених у Извештају о „Ц маркету“, Влада је својим односом према оваквим притисцима изразила недвосмислен став да је гушење јавности о корупцији за њу неприхватљиво. Међутим, како Влада сада одбија да се одреди према тужбама и кривичним пријавама у којима се налази истраживања феномена системске корупције проглашавају за клевете, ствара се утисак да у Влади не постоји воља за борбу против корупције, односно да Влада подржава гушење јавности о корупцији и да је подршка раду Савета 2007. године за позадину имала чињеницу да је у Извештају о „Ц маркету“ анализирано поступање функционера претходне власти.

Протеклих година Савет је све своје извештаје поред Владе и јавности достављао и тужилаштву. Међутим, тужилаштво није процесуирало случајеве системске корупције које је Савет анализирао у својим извештајима, али и о којима је УБПОК водио истрагу и дошао до закључака о озбиљним незаконитостима (преференцијелни извоз шећера у земље ЕУ, стечај и продаја „Сартида“, оснивање и рад „Националне штедионице“ и др.), што сада омогућава да у вези са налазима истраживања о феноменима системске корупције воде судски поступци за клевету, као у случају тужби које Милан Беко и Миодраг Костић покрећу против Савета за борбу против корупције.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

4. САРАДЊА СА СТРАНИМ И ДОМАЋИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА

Чланови Савета су се током године у више наврата састали са представницима међународне заједнице у Београду, и учествовали у бројним радним састанцима, домаћим и међународним конференцијама и јавним трибинама на тему борбе против корупције:

1. Састанак председнице и потпредседника Савета са представницима УНДП-а у Србији: Вилијам С. Инфанте, стални координатор УН у Србији и стални представник УНДП-а у Србији и Оливера Пурић, тимски лидер УНДП-а. Представници УНДП доставили су Савету извештај интернационалног антикорупцијског консултанта Тонија Квока о његовој посети Београду 25-31.октобра 2009. године и истраживање „Корупције у Србији; Истраживање о перцепцији и искуствима грађана“ (27. јануар).
2. Састанак председнице Савета са представницима Британске амбасаде у Београду Звезданом Црногорац, политичким званичником амбасаде, и Ником Гровсом, британским аташеом за економска питања (2. фебруар).
3. На иницијативу Министарства за инфраструктуру и Савета за борбу против корупције, представници Радне групе Министарства за инфраструктуру (проф. др Борислав Ивошевић, руководилац радне групе, Павле Галић, помоћник министра – сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе, Вељко Ковачевић, саветник у Министарству – специјалиста за поморско право и Жанета Остојић-Барјактаревић, директорка Дирекције за унутрашње пловне путеве „Пловпут“), Министарства животне средине и просторног планирања (министар Оливер Дулић и помоћница министра Александра Дамњановић-Петровић) и Савета за борбу против корупције (председница Савета и члан Савета Данило Шуковић), поводом Нацрта закона о безбедности пловидбе и лукама на унутрашњим водама, као и о могућим импликацијама усвојеног Закона о планирању и изградњи на развој лучке делатности у Републици Србији. Министар Дулић се на овом састанку обавезао да ће да ће до доношења закона о безбедности пловидбе и лукама на унутрашњим водама и закона о јавној својини издати потребна упутства да се лучко земљиште изузме из конверзије (8. фебруар).
4. На иницијативу Министарства животне средине и просторног планирања одржан је састанак представника Савета и Министарства у вези са Нацртом просторног плана РС 2010-2014-2021, Нацртом Закона о подстицању грађевинске индустрије у условима економске кризе, као и са и радном верзијом нацрта закона о комуналним делатностима. Након састанка, Савету је достављена и Уредба о изменама и допунама Уредбе о критеријумима и

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

- поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнаду. У складу са закључцима овог састанка, Савет је Влади и Министарству доставио коментар Закона о подстицању грађевинске индустрије у условима економске кризе (16. јун).
5. Састанак председнице и члана Савета Данила Шуковића са експертом УНДП-а за борбу против корупције Тонијем Квоком и Јеленом Манић, програмском организаторком у УНДП. Господин Квок је истакао да је у таквом политичком амбијенту најважније јачати утицај Савета и других антикорупционих тела што је, по његовом мишљењу, могуће постићи окупљањем постојећих институција у неку врсту неформалне коалиције, у којој би били заступљени и представници медија и цивилног друштва. Он је подржао досадашњи начин рада Савета за борбу против корупције и закључио да за тако озбиљан и обиман посао Савету морали бити обезбеђени далеко већи капацитети од постојећих (18. јун).
 6. Састанак председнице Савета са професором кривичног права на Универзитету Тилбурн у Холандији Петрусом ван Даном. На састанку је договорена сарадња Савета на истраживању које тим професора ван Дана спроводи у вези са радом тужилаштва у Србији на кажњавању корупције (4. новембар).
 7. Потпредседник Савета је учествовао у раду округлог стола Демократског политичког форума „Институције у Србији – Шта нам ваља чинити у 2011 години?“ (16. новембар).
 8. Члан Савета Душан Слијепчевић учествовао је на конференцији поводом отварања пројекта “Интензивирање антикорупционе политике у Србији унапређењем транспарентности у спровођењу закона и креирању политике засноване на доказима”, у организацији Амбасаде Краљевине Холандије и Виктимолошког друштва Србије. Главни циљеви овог пројекта су унапређење транспарентности у раду државних органа који спроводе антикорупцијске прописе и побољшање услова за истраживачки рад о корупцији и доступности квантитативних података (25. новембар).
 9. Председница Савета је учествовала у семинару за новинаре са Косова о борби против корупције и организованог криминала, у организацији ОСЦЕ Мисије у Србији (26. новембар).
 10. Потпредседник Савета је одржао предавање на тему корупције у оквиру двосеместралног образовног програма „ПолитиКАС“ у организацији Београдске отворене школе и Фондације Конрад Аденауер (7. децембар).

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

11. Председница, потпредседник и члан Савета Данило Шуковић учествовали су у раду конференције поводом Међународног дана борбе против корупције, у организацији Агенције за борбу против корупције. На основу договора постигнутог на овој конференцији, Савет је 30. децембра доставио Председнику Републике допис о проблемима корупције са којим се суочавају страни инвеститори у Србији (9. децембар).
12. Председница Савета је на позив Државне ревизорске институције учествовала на конференцији за штампу поводом подношења годишњег извештаја ДРИ Народној скупштини (16. децембар).

5. САРАДЊА СА ГРАЂАНИМА

У 2010. години Савету је достављено 247 представки грађана. Као и претходних година, грађани су се Савету најчешће обраћали у вези сумњи на корупцију у приватизацији и трговању акцијама. Савет је представке грађана проследио надлежним државним органима на поступање, а део достављеног материјала послужио је за извештаје Савета (представке о приватизацији „Трудбеник градње“, ИП „Просвете“, „Срболека“ и др.).

У Београду

18. марта 2011. godine

ПРЕДСЕДНИК

Верица Бараћ